

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет

Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник декана з науково-педагогічної та навчальної роботи

Тарас ПШЕНИЧНИЙ

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Новітня історія Сходу в особах

для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	032 Історія та археологія
освітній рівень	магістерський (другий)
освітня програма	Історія України
вид дисципліни	факультетський перелік дисциплін вільного вибору

Форма навчання	Денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська
Форма заключного контролю	Залік

Викладач: Люлька Віталій Анатолійович, доктор філософії з історії та археології, асистент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. «*Тарас Пшеничний*» 2022 р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20 / 20 н.р. ( ) « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Люлька Віталій Анатолійович, доктор філософії з історії та археології, асистент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

 Олег МАШЕВСЬКИЙ

Протокол № 12 від «26» травня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» серпня 2021 року № 7

Голова науково-методичної комісії Наталія ТЕРЕС

ВСТУП

1. Мета дисципліни – сформувати у студентів системну уяву про визначних персоналій, діяльність яких проходила за новітньої доби в країнах Азії та Африки, що має сприяти їх глибшому розумінню внутрішньо- і зовнішньополітичних процесів, пов'язаних зі Сходом.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* головні історичні постаті та основні події, пов'язані з новітньою історією Сходу.
2. *Вміти аналізувати* ідеї та діяльність найвідоміших ідеологів та політичних діячів новітньої історії Сходу.
3. *Володіти поглибленими навичками* роботи з навчальною літературою.

3. Анотація навчальної дисципліни: Характеристика загального становища особи та особистості на Сході. Вивчення біографій визначних особистостей, що вплинули на історію людства в новітню добу, такий як: Гемаль Абдель Насер, Анвар Садат, Хосні Мубарак, Хафез Асад, Башар Асад, Ясір Арафат, Саддам Хусейн, Мао Дзедун, Ден Сяопін, Кім Ір Сен, Кім Чен Ір, Кім Чен Ін. Погляд на «політичний іслам», як ідеологію, що синтезувала в собі мусульманську та західну політичну думку. Висвітлення ролі диктаторських режимів на Сході. Визначення місця й ролі країн Азії та Африки в системі міжнародних відносин й світовій політиці новітнього часу. Огляд історичного контексту формування арабського соціалізму та націоналізму.

4. Завдання (навчальні цілі): полягають у формуванні в студентів цілісної уяви про роль особи на Сході у новітню добу. У разі вивчення дисципліни студент повинен системно й неупереджено оцінювати головні напрямки політичної думки на Сході; всебічно аналізувати явища та події в житті країн Азії та Африки, набути практичних навичок із використання літератури та джерел під час дослідження видатних осіб на Сході.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	<i>Знати</i> погляд сучасної історіографії на роль особи на Сході в новітній період.	<i>Лекція</i>	<i>Контрольна робота 1 (тест)</i>	8%
1.2	<i>Знати</i> обставини виникнення руху братів-мусульман в Єгипті та біографії його провідних ідеологів.	<i>Лекція</i>	<i>Контрольна робота 1 (тест)</i>	7%
1.3	<i>Знати</i> політичний шлях та обставини, за яких прийшли до влади найвідоміші диктатори Сходу у ХХ ст.	<i>Лекція</i>	<i>Контрольна робота 2 (тест)</i>	10%
1.4	<i>Знати</i> особливості політичної культури й психології окремих народів Сходу.	<i>Лекція</i>	<i>Контрольна робота 2 (тест)</i>	10%
2.1	<i>Вміти</i> з'ясувати стратегію управління східними країнами в умовах біполярного	<i>Семінарське заняття</i>	<i>Усне опитування</i>	8%

	світу.			
2.2	Вміти з'ясувати стратегію управління східними країнами в умовах багатополярного світу	Семінарське заняття	Усне опитування	7%
2.3	Вміти визначити ресурси (людські, природні, матеріальні, технічні, інтелектуальні, фінансові та ін.), що обумовили розвиток окремого народу Сходу в певний історичний період.	Семінарське заняття	Усне опитування	5%
2.4	Вміти порівняти внесок визначних особистостей на світоглядні й ідеологічні засади розвитку народів та країн Сходу у новітню добу.	Семінарське заняття	Усне опитування	5%
3.1	Вміти використовувати набуті знання для публічного обговорення діяльності провідних політичних лідерів Сходу в новітню добу .	Самостійна робота	Есе	10%
3.2	Вміти пояснювати політичну специфіку країн Сходу в новітню добу для представників інших культур та релігій.	Самостійна робота	Есе	10%
4.1	Вміти автономно та відповідально аналізувати життєвий шлях найвідоміших політичних діячів Сходу у новітній період.	Лекція, семінар	Залік	10%
4.2	Вміти автономно та відповідально досліджувати провідні ідеологічні течії на Сходу в новітню добу.	Лекція, семінар	Залік	10%

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота 1, (тест): РН 1.1-1.2 – 15 балів/9 балів*.

Контрольна робота 2 (тест): РН 1.3-1.4 – 20 балів/12 балів.

2. Самостійна робота 1: РН 3.1 – 10 балів/6 балів.

Самостійна робота 2: РН 3.2 – 10 балів/6 балів.

3. Робота під час семінарських занять 1 ЗМ: РН 2.1, 2.3 – 15 балів/9 балів.

Робота під час семінарських занять 2 ЗМ:РН 2.2, 2.4 – 10 балів/6 балів.

* Максимальний бал / пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – залік;

- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 20 балів;

- Оцінюються такі результати навчання студента як вміння автономно та відповідально аналізувати життєвий шлях найвідоміших політичних діячів Сходу у новітній період; самостійно й виважено досліджувати провідні ідеологічні течії на Сходу в новітню добу.

- форма проведення заліку – письмова, види завдань – завдання, у вигляді тестування;

- мінімальний пороговий рівень залікової оцінки, за якої залік вважається складеним –

12 балів.

Необхідна умова допуску до заліку: студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав менше, ніж 40 балів (критично-розрахунковий мінімум). Рекомендований мінімум допуску до заліку 48 балів.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час семінарських занять; бали, отримані під час модульного контролю (за виконання тестових завдань); бали, отримані за виконання есе).

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-5, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 6-10.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (семінарські заняття, контрольні роботи, есе) і підсумкове оцінювання (залік).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання 80 балів; підсумкове оцінювання (залік) – 20 балів).

<i>Змістовий модуль 1</i> Роль особи в історії Близького Сходу			<i>Змістовий модуль 2</i> Роль особи в історії Середнього й Далекого Сходу			<i>Залік</i>
40 заліковий бал (максимум)			40 залікових балів (максимум)			
<i>Семінар</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Семінар</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	20 балів
15 (максимум)	10 (максимум)	15 (максимум)	10 (максимум)	10 (максимум)	20 (максимум)	

Упродовж семестру оцінюється робота студента **під час кожного семінару** (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 0 до 5 балів.

Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 1 бал;
- логіка викладення 1 бал;
- використання додаткової літератури 1 бал;
- використання основної літератури 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

Есе студент подає викладачеві на останньому семінарі кожного Змістового модулю, зокрема Есе 1 (середина жовтня) і Есе 2 (остання декада листопада). Критеріями оцінки самостійної роботи студента є:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 10 балів;
- тема розкрита неповно 6-9 балів;
- есе суто компілятивного рівня 4-5 бали;
- розкритий лише окремий аспект 1-3 бал.
- есе не зараховано 0 балів.

Теми есе викладач пропонує студентам на першому семінарському занятті.

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **контрольні роботи** у формі тестування, зокрема Контрольна робота 1 (середина жовтня) і Контрольна робота 2 (остання декада листопада). Завдання з тестування 1 містить 15 запитань. Завдання з тестування 2 містить 20 запитань. Правильна відповідь на кожне із запитань

оцінюється в 1 бал.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (п. 7) від 31 серпня 2018 року.

Підсумковий контроль (залік) проводиться у формі тестування. Завдання з тестування містить 10 запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в **2 бали**.

Умовою допуску до заліку є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (**критично-розрахунковий мінімум**). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт. **Рекомендований мінімум** для допуску до заліку – **48 балів**.

Умовою отримання студентом позитивної підсумкової оцінки є досягнення ним не менше 60% від загальної кількості балів, які можливо досягти на заліку (не менше 12 із 20).

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Критично- розрахунковий мінімум	20	20	20	60
Рекомендований мінімум	24	24	12	60
Максимум	40	40	20	100

Студент, який під час семестрового оцінювання набрав 60 балів, за погодженням із викладачем має право не виконувати залікову роботу. У випадку, коли студент має бажання збільшити кількість балів, він має успішно виконати залікову роботу. Студенти, які протягом семестру набрали менше 60 балів, обов'язково складають залік.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
Змістовий модуль 1.				
Роль особи в історії Близького Сходу				
1.	Тема 1. Характеристика значення особистості на Сході загалом, та вплив визначних особистостей на розвиток історії в новітню добу.	2	-	6
2.	Тема 2. Визначні політики та ідеологи Арабської Республіки Єгипет (Гемаль Абдель Наср, Анвар Садат, Хосні Мубарак).	2	2	6
3.	Тема 3. Визначні політики та ідеологи Ізраїлю та Палестинської Автономії (Давид Бен Гуріон, Голда Меєр, Іцхак Рабін, Ясір Арафат, Ахмед Ясін).	2	2	6
4.	Тема 4. Виникнення Королівства Саудівська Аравія, роль Абдуль-Азіза аль-Сауда	2	-	6
5.	Тема 5. Родина Асадів в історії Сирійської Арабської Республіки.	1	1	5
	<i>Есе 1</i>	-		1
	<i>Контрольна робота 1</i>		1	-
Змістовий модуль 2.				
Роль особи в історії Середнього й Далекого Сходу				
6.	Тема 6. Визначні політики Індії (Джавахарлал Неру, Індіра Ганді, Раджив Ганді).	2	2	6
7.	Тема 7. Визначні політики та ідеологи Індії та Пакистану (Мухаммад Зія уль Хак, Бенезір Бхутто, Імран Хан).	2		6
8.	Тема 8. Визначні політики та ідеологи Китаю (Мао Дзедун, Ден Сяопін, Сі Цзіньпін)	2	1	6
9.	Тема 9. Родина Кімів в історії Кореї.	2	-	6
10.	Тема 10. Визначні політики Японії в ХХ ст. (Шіндзо Абе, Йошіда Шігеру, Йошіро Мори).	1	-	5
	<i>Есе 2</i>	-		1
	<i>Контрольна робота 2</i>	-	1	-
	<i>Підсумкове оцінювання (залік)</i>	2		
	ВСЬОГО	20	10	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Семінари – 10 год.

Самостійна робота – 60 год.

9. Рекомендовані джерела* :

Основні:

1. Головченко В. І., Рубель В. А. Нова історія Азії та Африки: колоніальний Схід (кінець ХІХ – друга третина ХХ ст.): Навчальний посібник. – К., 2010.
2. Козицький А. М. Новітня історія Азії та Африки: Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів. – Львів, 2004.
3. Сергійчук І. М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець ХХ ст.): Посібник для студентів вузів. – Суми, 2002.

10. Додаткові ресурси:

1. Плани семінарських занять з дисципліни «Новітня історія Сходу в особах». – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://for.history.univ.kiev.ua>.

---

* Враховуючи специфіку даної навчальної дисципліни, яка передбачає вивчення історії народів Близького Сходу, Центральної та Східної Азії, доцільним і необхідним є використання іншомовних джерел та історіографії з метою підготовки компетентних фахівців із навичками компаративного аналізу набутого досвіду наукового пошуку в країнах регіону.